

Noten en referenties

Je komt hier binnen als mens en vertrekt als medemens

Dubbelinterview met Jan den IJzerman en Peter Barendsen, beiden met hun eigen rol in het 'recovery avant la lettre'-herstelprogramma van de Skuul

Martinus Stollenga & Gert de Haan

- [1] 'Vrije ruimte' verwijst naar het creëren van ruimte voor persoonlijke groei, zelfregie en zingeving binnen het herstelproces van mensen met psychische of verslavingsproblemen.
- [2] Borkman, T. (1976). Experiential knowledge: A New Concept for the Analysis of Self-Help Groups. *Social Service Review*, 445-456.
- [3] Gadamer's *Waarheid en methode* is zelfs na meer dan vijftig jaar een werk dat ons iets vertelt. <https://kenniscentrumphrenos.nl/kennisproduct/het-biomedische-model-is-voor-clienten-te-beperkt-om-hun-ervaringen-mee-te-kunnen-duiden/>
- [4] Voormalig directeur van de Jellinek en ex-verslaafde. Postma kocht in 1974 een boerderij op Texel om daar een laagdrempelige gemeenschap te vestigen met ex-gebruikers, met kleine staf, die hun leven weer vorm wilden geven.
- [5] <https://www.kempler-instituut.nl/>
- [6] Jim van Os over anders denken over diagnoses, behandeling en herstel; Psychosenet; 4 oktober 2016. <https://www.psychosenet.nl/jim-os-hoop-vertrouwen-herstel/>
- [7] IZA, Integraal Zorg Akkoord (2022) om door samenwerking de zorg goed, betaalbaar en toegankelijk te houden. AZWA Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (2025) gaat niet alleen om goede, betaalbare en toegankelijke zorg maar ook om ondersteuning en aanvullende afspraken over het verlagen van het stijgende arbeidstekort.
- [8] Thijs van den Enden, Saskia Zuiderduijn, Acht reflecties op de zelfregie- en herstelbeweging en mentale gezondheid in Nederland. Instituut voor publieke waarden, juni 2025, <https://publiekewaarden.nl/artikelen/herstel-dichtbij-voor-iedereen-acht-lessen>